

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

OPĆINE GLAMOČ

za 2016. godinu

Broj: 07-36/17

Sarajevo, avgust 2017. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	1
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	1
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD.....	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	6
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	7
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	8
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	8
6.1.1	Prihodi i primici.....	8
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje	8
6.1.2.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	9
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	10
6.1.2.3	Tekući transferi.....	11
6.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	11
6.1.3	Finansijski rezultat	12
6.2	BILANS STANJA.....	13
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i zalihe sitnog inventara	13
6.2.2	Stalna sredstva	14
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	15
6.2.4	Dugoročne obaveze.....	15
6.2.5	Popis sredstava i obaveza	16
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	17
7.	JAVNE NABAVKE	17
8.	OSTALI NALAZI	19
8.1	Problematika neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa	19
8.2	Sudski sporovi.....	20
9.	KOMENTAR	20
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	21
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu	22
	Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine	25
	Izvještaj o novčanim tokovima Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine.....	26

I MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Općine Glamoč za 2016. godinu** koji obuhvataju: Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta i Analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **Općine Glamoč** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, koji je definisan Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji **Općine Glamoč** ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za negativno mišljenje:

1. **U finansijskim izvještajima nisu iskazana ulaganja u projekt „Rekonstrukcija i proširenja sistema vodovoda u Glamoču“ u iznosu 1.448.773 KM. Na poziciji sredstava nisu iskazani ni izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu od 249.384 KM, kao ni prodaja stalnih sredstava u iznosu 34.490 KM, niti je sitan inventar evidentiran u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i rezerv koje primjenjuju. Zbog svega navedenog vrijednost sredstava nije pravilno, ni realno iskazana (tačke 6.2.1 i 6.2.2 Izvještaja);**
2. **Dugoročne obaveze po kreditima u iznosu 1.664.063 KM, bez uključenih kamata, nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2016. godinu (tačka 6.2.4. Izvještaja);**

Negativno mišljenje

Prema našem mišljenju, zbog značaja stavki opisanih u Osnovi za negativno mišljenje, finansijski izvještaji **Općine Glamoč**, ne prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje budžeta i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima **Općine Glamoč za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **Općine Glamoč** je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje **Općine Glamoč** za 2016. godinu prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnov za naše mišljenje.

Osnova za mišljenje s rezervom:

1. Nije proveden cijelovit popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja, te nije izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama članova 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);
2. Prilikom planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije se pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 5. Izvještaja);
3. Kreditiranje nabavke roba zaposlenicima na teret Budžeta Općine iskazane kao potraživanja za kredite date krajnjim korisnicima koja na dan bilansiranja iznose 23.649 KM, kao i pozajmice zaposlenicima iskazane kao kratkoročni plasmani u iznosu 25.681 KM, nisu predviđeni važećim zakonskim propisima i Statutom Općine Glamoč (tačka 6.2.1 Izvještaja);

¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u decembru 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Osnovi za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima **Općine Glamoč za 2016. godinu** u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Bez uticaja na dato mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na slijedeće:

- Prema članu 27. Zakona o trezoru u FBiH, Općina je bila obavezna da u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona (12.04.2016. godine) uskladi svoje akte s istim zakonom, te da u roku od 12 mjeseci uspostavi trezorski način poslovanja sa javnim sredstvima. Do okončanja predmetne revizije nisu ni započete aktivnosti na uspostavljanju trezora (tačka 4. Izvještaja).

Sarajevo, 22.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li je dati predmet revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima, usklađen sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Budžet Općine Glamoč za 2016. godinu;
- Odluka o izvršenju budžeta za 2016. godinu;
- Statut Općine Glamoč;
- Odluka o koeficijentima i platama funkcionera Općine Glamoč;
- Odluka o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plate državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Glamoč;
- Odluka o određivanju koeficijenata u subjektima čiji je osnivač Općine Glamoč;
- Pravilnik o platama i naknadama plata državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave Općine Glamoč.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Općina Glamoč (u daljem tekstu Općina) je jedinica lokalne samouprave uspostavljena Zakonom o principima lokalne samouprave u Federaciji BiH², sa nadležnostima utvrđenim Ustavom Federacije BiH, navedenim Zakonom i Statutom Općine Glamoč. Općina ima vlastite nadležnosti ustanovljene Ustavom i Zakonom i bavi se svim pitanjima od lokalnog značaja, koja nisu isključena iz njene nadležnosti, niti dodijeljena u nadležnost neke druge vlasti na osnovu Ustava i Zakona.

Organji Općine su: Općinsko vijeće i Općinski načelnik. Općinsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) je, prema Statutu, predstavničko tijelo građana Općine, koje funkciju vlasti vrši u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom Općine. Vijeće broji 15 vijećnika, čiji izbor se vrši na način i po postupku utvrđenim Izbornim zakonom BiH³. Općinski načelnik (u daljem tekstu: Načelnik) je nosilac izvršene vlasti Općine i isti se bira neposredno, na način i po postupku utvrđenim zakonom.

Jedinstveni općinski organ uprave Općine Glamoč čine: Općinski načelnik; Služba za opću upravu, društvene djelatnosti, stručne i zajedničke poslove; Služba za privredu, finansije i inspekcijske poslove; Služba za stambeno komunalne poslove, obnovu i razvoj, geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar nekretnina; Služba za civilnu zaštitu i vatrogastvo. U okviru navedenih službi obavljaju se poslovi lokalne samouprave i upravni poslovi iz samoupravnog djelokruga Općine, kao i poslovi kantonalne uprave preneseni na Općinu.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč⁴ utvrđena je unutrašnja organizacija jedinstvenog općinskog organa uprave općine Glamoč.

Navedenim Pravilnikom sistematizovano je 38 radnih mjeseta, dok su na dan 31.12.2016. godine bila raspoređena 32 izvršioca. Napominjemo da Načelnik Općine, Predsjedavajući Općinskog vijeća, v.d. direktora Centra za socijalni rad, dipl. pravnik u Centru za socijalni rad, sekretar Crvenog krsta nisu predviđeni spomenutim Pravilnikom, iako isti imaju zasnovan radni odnos u Općini.

Shodno tome, u Općini je na datum bilansa bilo 37 zaposlenih.

Načelnik Općine je Radovan Marković, koji je nakon lokalnih izbora u 2016. godini dobio novi mandat na četiri godine. Imenovani funkciju načelnika obavlja po treći put, obzirom da je prvi put izabran krajem 2008. godine.

Sjedište Općine je u Glamoču, u ulici Nikole Bojinovića b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Općine za 2016. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u maju 2017. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

² „Službene novine FBiH“, br. 49/06

³ „Službeni glasnik BiH“, br. 23/01

⁴ „Narodne novine Glamoč“, br. 01/12

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured) izvršio je reviziju Općine Glamoč za 2006. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Imajući u vidu značajan protok vremena i izmjene zakonskih propisa na osnovu kojih su date kvalifikacije i preporuke u prethodnoj reviziji, u obavljenoj za 2006. godinu, nismo mogli izvršiti ocjenu postupanja po istim.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

S tim u vezi izvršili smo analizu uspostavljenog sistema internih kontrola kao modela, koji se definira kao proces kojeg provodi menadžment, dizajniran kako bi osigurao prihvatljivu garanciju za ostvarivanje ciljeva u: djelotvornosti i učinkovitosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonima i propisima. Uzimajući u obzir navedeno naša obaveza je bila da se uvjerimo što od navedenih kontrolnih mehanizama je u upotrebi u Općini Glamoč.

Općina je usvojila samo dio internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Općine, utvrđen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjeseta za obavljanje poslova i zadatka. Nije donijet Pravilnik o internim kontrolama, shodno članu 86. Zakona o budžetima u FBiH⁵, kojim su uređuju upravljački i administrativni kontrolni postupci, finansijsko - računovodstveni interni kontrolni postupci i postupci procjene rizika, postupci informiranja, komuniciranja i nadgledanja radi osiguranja ciljeva općinskih organa uprave.

Općina nije donijela ni vlastite računovodstvene politike, shodno 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH⁶ i članu 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor⁷.

Naši nalazi, vezani za funkcionisanje sistema internih kontrola, ukazuju da sistem internih kontrola u pojedinim procesima rada nije na zadovoljavajućem nivou, i to:

- **Nije proveden cjelovit popis imovine i obaveza, te samim tim nije niti izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, niti je izvršeno usaglašavanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava.**
- **Obaveze po dugoročnim kreditima nisu iskazane u finansijskim izvještajima, niti su sve obaveze po dugoročnim kreditima iskazane u izvještaju o stanju duga dostavljenom Federalnom ministarstvu finansija.**
- **Dio tekućih transfera nije realizovan na osnovu javnog poziva, uz primjenu prethodno utvrđenih kriterija, kako je to predviđeno Odlukom o izvršenju budžeta za 2016. godinu.**
- **Nabavka i prodaja stalnih sredstava, kao i prijem sitnog inventara, nisu knjigovodstveno evidentirana na način propisan odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.**
- **Nisu poduzete zakonom predviđene aktivnosti na naplati potraživanja, niti su potraživanja starija od šest mjeseci iskazana na odgovarajućoj poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Kupcima nisu dostavljene konfirmacije na ovjeru, s ciljem usaglašavanja iskazanih potraživanja.**
- **Kreditiranje uposlenika na teret budžeta Općine nije u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.**

⁵ „Sl.novine FBiH“ br: 102/13, 13/14, 9/14, 8/15, 91/15, 102/15

⁶ „Sl.novine FBiH“ br: 83/09

⁷ „Sl.novine FBiH“ br: 58/16

- Također, nedosljedna primjena propisa u manjem dijelu je konstatovana i kod obračuna i isplate plaća, korištenja službenih vozila i primjeni Zakona o javnim nabavkama.

Općina nije uspostavila trezorsko poslovanje, niti je Općinsko vijeće donijelo Odluku o uspostavi trezora, kako je propisano članom 27. Zakona o trezoru u FBiH.

Preporuke:

- *Donijeti pravilnik o internim kontrolama, shodno članu 86. Zakona o budžetima u FBiH i računovodstvene politike, u skladu sa članom 13. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članom 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.*
- *Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja u skladu sa članom 27. Zakona o trezoru u FBiH.*

Za sve ostale naprijed navedene nedostatke i slabosti u funkcionisanju sistema internih kontrola date su odgovarajuće preporuke u dijelovima Izvještaja u kojima su šire obrazložene spomenute aktivnosti.

Interna revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji nije predviđeno radno mjesto internog revizora, niti su poslovi samostalnog internog revizora u funkciji Jedinice za internu reviziju dodijeljeni nekom od uposlenika, što znači da se nije postupilo u skladu sa članom 8. stav 4. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- *Uspostaviti internu reviziju u skladu sa članom 8. stav 4. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i članom 9. Pravilnika o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.*

Fiskalna odgovornost

Načelnik nije sačinio i dostavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu finansija Kantona 10., kako je to definisano odredbama članova 2., 5., 6. i 12. Pravilnika o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuka:

- *Izjavu o fiskalnoj odgovornosti sačinjavati i dostavljati u skladu sa Pravilnikom o obliku, sadržaju i načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.*

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Obzirom da Budžet za 2016. godinu nije usvojen u zakonom predviđenom roku, finansiranje za period 01.01.2016. – 31.03.2016. godine, obavljalo se na osnovu Odluke o privremenom finansiranju do iznosa 446.909 KM, što predstavlja ¼ ostvarenja Budžeta za 2015. godinu, koju je Općinsko vijeće usvojilo 29.12.2015. godine. Budžet za godinu 2016. je usvojen 22.03.2016. godine i istim su planirani prihodi i primici, kao i rashodi i izdaci u iznosu 4.000.000 KM, od čega su primici od zaduženja, kao i izdaci za otplatu dugova planirani u iznosu 1.500.000 KM. Izmjenama i dopunama budžeta za 2016. godinu od 30.12.2016. godine, planirani su prihodi i primici u iznosu 2.556.000 KM, rashodi i izdaci u iznosu 2.047.800 KM, te višak prihoda nad rashodima u iznosu 508.200 KM.

Provedenom revizijom utvrđili smo da se kod planiranja i donošenja budžeta, kao i budžetskog izvještavanja nije pridržavalo odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, obzirom na slijedeće:

- Nije utvrđen Registr budžetskih korisnika;
- Nisu donijete Smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period;
- Nisu poštovani utvrđeni rokovi za izradu i usvajanje Dokumenta okvirnog budžeta, Nacrta i Prijedloga Budžeta;

- Nije traženo mišljenje Kantonalnog ministarstva finansija o planu poreznih prihoda prilikom sačinjavanja prijedloga Budžeta za 2016. godinu;
- Nisu sačinjavani operativni planovi;
- Nisu sačinjavani planovi novčanih tokova;
- Nije imenovan odbor za likvidnost;
- Sredstva realizirana sa pozicije tekuće rezerve u Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta nisu iskazana na odgovarajućoj poziciji rashoda;
- Nisu uspostavljene zadovoljavajuće evidencije prikupljenih i realiziranih namjenskih sredstava.

Općinsko vijeće je 30.03.2017. godine donijelo Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta za period 01.01. – 31.12.2016. godine.

Preporuka:

- **Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U godišnjim finansijskim izvještajima i u Izvještaju o izvršenju budžeta za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu 2.475.825 KM i u odnosu na planiranih 2.556.000 KM, manji su za 80.175 KM ili 3,14%. Prihodi revidirane godine su iskazani u iznosu 2.304.303 KM, dok su primljeni transferi i donacije iskazani u iznosu 171.522 KM.

Ostvareni prihodi se odnose na prihode od poreza 1.000.190 KM, neporezne prihode 1.302.857 KM i prihode po osnovu zaostalih obaveza (naknada za puteve iz cijene naftnih derivata) 1.256 KM.

Prihodi od poreza se odnose na prihode od indirektnih poreza 802.195 KM, poreze na dohodak 138.457 KM, porez na imovinu 33.182 KM, porez na dobit pojedinaca i preduzeća 13.979 KM i ostale poreze 12.377 KM.

Neporezni prihodi se odnose na naknade za korištenje šuma 835.013 KM, prihode od nefinansijskih javnih preduzeća 147.837 KM, neplanirane uplate 139.754 KM, administrativne takse 72.280 KM, ostale prihode od imovine 49.298 KM, naknade i takse po federalnim propisima 33.320 KM, komunalne naknade i takse 25.355 KM (općinske komunalne naknade 18.865 KM, naknada za istaknutu firmu 6.490 KM).

Primljeni transferi se odnose na transfere od Federalnog ministarstva finansija u iznosu 75.000 KM kao finansijska pomoć budžetu općine, transfer Federalnog štaba civilne zaštite u iznosu 20.000 KM kao pomoć za saniranje posljedica izazvanih obilnim snježnim padavinama i transfer od Kantona u iznosu 75.522 KM (pomoć nižim nivoima vlasti, prijevoz učenika).

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2016. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu 1.928.271 KM, što u odnosu na operativni budžet od 2.556.000 KM predstavlja ostvarenje od 75,44%. Nerealizirani iznos odobrenih sredstava se najvećim dijelom odnosi na rekonstrukciju i investiciono održavanje 150.166 KM, transfere neprofitnim organizacijama 112.477 KM, izdatke za otplate dugova 97.000 KM, ugovorne i druge usluge 67.654 KM, transfere pojedincima 61.631 KM, bruto plaće i naknade plaće 38.502 KM, kapitalne transfere 30.000 KM, izdatke za tekuće održavanje 27.968 KM, nabavku opreme 25.000 KM i drugo.

Struktura rashoda i izdataka sa indeksom ostvarenja iskazanim u finansijskim izvještajima je slijedeća: plaće i naknade uposlenih 717.240 KM (37,20%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 630.302 KM (32,69%), tekući transferi 256.656 KM (13,31%), izdaci za nabavku stalnih sredstava 249.384 KM (12,93%) i doprinosi poslodavca 67.713 KM (3,51%).

6.1.2.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća za period 01.01. - 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 639.123 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa Pravilnikom o plaćama i naknadama plaća državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč iz 2006. godine. Odlukom o koeficijentima i platama funkcionera općine Glamoč, Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plate državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč i Odlukom o određivanju koeficijenata u subjektima čiji je osnivač Općine Glamoč iz 2007. godine utvrđeni su koeficijenti za obračun plaća u rasponu od 3,88 do 16.

Navedeni općinski propisi, kao i važeći zakon na kantonalm nivou nisu usklađeni sa federalnim Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH⁸.

Visina osnovice za 2016. godinu je iznosila 123,20 KM, a utvrđena je množenjem boda 0,70 i brojem radnih sati u mjesecu 176 (prosjek na godišnjem nivou). Navedeno ima za posljedicu da je prilikom obračuna plaće za svaki mjesec korišten isti broj radnih sati. U toku 2016. godine isplaćene su plaće i naknade za devet mjeseci, od čega se četiri mjeseca odnose na obaveze za 2015. godinu

Neto plaća u 2016. godini (bez minulog rada) Načelnika je iznosila 1.971 KM, neto plaća Predsjedavajućeg Vijeća 1.594 KM, a najniža neto plaća je iznosila 478 KM. Prosječna plaća na nivou Općine u 2016. godini je iznosila 922 KM.

Pravilnikom o platama i naknadama plata državnih službenika i namještenika u službama za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč utvrđeno je da se državnim službenicima koji privremeno obavljaju poslove upražnenog radnog mesta u općinskom organu uprave, u slučaju kada se to radno mjesto ne može popuniti zbog nemogućnosti obezbjeđenja kadrova, kao i u slučaju zamjene odsutnog državnog službenika iz određenih razloga duže od 30 dana, poveća plaća do 50%, u zavisnosti od nastalog povećanja posla. Uvidom u obračun plaće uposlenika na radnom mjestu Viši referent za administrativno-tehničke poslove utvrđeno je da je imenovani i tokom 2016. godine ostvarivao uvećanje plaće za 50% zbog privremenog obavljanja poslova upražnenog radnog mesta Viši referent za arhiv, dokumentaciju i informatiku po Rješenju iz 2010. godine, iako je navedeno radno mjesto ukinuto Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji službi za upravu u Jedinstvenom općinskom organu uprave općine Glamoč iz 2012. godine.

Imajući u vidu navedeno, smatramo neopravdanom isplatu uvećanja plaće za 2016. godinu u iznosu 4.059 KM po osnovu privremenog obavljanja poslova upražnenog radnog mesta Viši referent za arhiv, dokumentaciju i informatiku.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iznosile su 78.117 KM, a odnose se na naknade za topli obrok 74.122 KM, (8,50 KM po radnom danu) i jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. 3.995 KM (paketici za djecu uposlenika i socijalno ugroženog stanovništva i poklon uposleniku za odlazak u penziju). U Općini se ne vrši isplata naknada za prevoz na posao i sa posla, niti isplata regresa.

Isplate naknada vršene su u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće iz 2006. godine.

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10 i 111/12

Preporuka:

- *Preispitati opravdanost obračuna i isplate uvećanja plaće po osnovu privremenog obavljanja poslova upražnjenog radnog mesta Viši referent za arhiv, dokumentaciju i informatiku, obzirom da je isto Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji iz 2012. godine ukinuto.*

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 630.302 KM, što predstavlja 32,81% ukupnih rashoda i izdataka Općine. Strukturu navedenih izdataka čine: ugovorene i druge posebne usluge 287.346 KM, izdaci za tekuće održavanje 132.032 KM, izdaci za energiju 82.475 KM, izdaci za usluge goriva i prevoza 76.137 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 31.240 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 8.407 KM, putni troškovi 7.460 KM, izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa 4.005 KM i unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine 1.200 KM.

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu 287.346 KM, a najvećim dijelom odnose se na: ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti 86.846 KM, zatezne kamate 63.018 KM, ostale nespomenute usluge i dadžbine 32.615 KM, izdatke za naknade skupštinskim zastupnicima 32.507 KM, usluge održavanja konvencija i obrazovanja 19.629 KM, pravne usluge 15.628 KM i izdatke za volontere 14.801 KM.

Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti iskazani su u iznosu 86.846 KM (bruto), a odnose se na ugovore o djelu zaključivane tokom cijele godine za poslove: pravne zaštite imovine i imovinskih interesa, poslovi zastupanja i pružanja stručne pomoći za Općinu Glamoč (javni pravobranilac Općine Livno 6.000 KM, zamjenik javnog pravobranioca Općine Livno 3.600 KM i daktilograf u općinskom pravobranilaštvu Livno 1.800 KM), prevoz učenika (8.400 KM), prevoz putnika (3.600 KM), čuvar deponije (dva angažovana lica po 7.200 KM), referent za administrativno-tehničke i personalne poslove (6.348 KM), izrada planskih dokumenata za Općinu (12.000 KM). Pored navedenih, zaključeni su i ugovori za izradu projektne dokumentacije u stočarskoj proizvodnji 4.800 KM, popravku kuće za štićenike Centra za socijalni rad 2.300 KM i nabavku i ugradnju vodovodne i kanalizacione mreže 1.600 KM.

Ugovorima o djelu nije definisano dostavljanje izvještaja o radu, te samim tim za neke poslove ne možemo potvrditi da su zaista i realizovani.

Izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima su iskazani u iznosu 32.507 KM (bruto), a odnose se na naknade Općinskog vijeća (mjesečni paušal i naknada za prisustvo sjednici). U skladu sa Odlukom o naknadi općinskim vijećnicima iz 2009. godine, pravo na mjesečni paušal imaju članovi Općinskog vijeća i to: predsjednik Kluba vijećnika 170 KM, a vijećnici 150 KM. Pravo na naknadu od 50 KM po sjednici imaju vijećnici koji prisustvuju sjednici. U 2016. godini su obračunate naknade Vijećnicima za deset mjeseci, obzirom da se radilo o izbornoj godini, tako da za period od lokalnih izbora do konstituirajuće sjednice nisu obračunate naknade.

Izdaci za usluge goriva i prevoza su iskazani u iznosu 76.137 KM. Općina nije donijela interni akt kojim bi regulisala način korištenja službenih vozila i potrošnje goriva. Prema izjavi odgovorne osobe, ne vodi se evidencija o korištenju službenih vozila, dok se sipanje goriva vrši isključivo na osnovu pismenog odobrenja načelnika. Osim za potrebe službenih vozila (dva putnička vozila, teretno vozilo i kombi za prevoz đaka), dio troškova se odnosi na troškove goriva za prevoz putnika od strane lica angažovanog ugovorom o djelu, koji u tu svrhu koristi vlastiti kombi.

Imajući u vidu da Općina nije donijela interni pravilnik o korištenju službenih vozila, u skladu s kojim bi postupala prilikom korištenja službenih vozila, samim tim nije ni uspostavljena kontrola nad korištenjem službenih vozila i potrošnjom goriva.

Preporuka:

- **Donijeti interni pravilnik o korištenju službenih vozila i isti dosljedno primjenjivati.**

6.1.2.3 Tekući transferi

Tekući transferi su iskazani u iznosu 256.655 KM, a odnose se na tekuće transfere neprofitnim organizacijama 106.523 KM, tekuće transfere pojedincima 98.669 KM, subvencije javnim preduzećima 29.823 KM i tekuće transfere drugim nivoima vlasti 21.641 KM.

Transferi neprofitnim organizacijama se najvećim dijelom odnose na transfer osnovnoj školi 29.535 KM, transfer „Narodnom univerzitetu“ Glamoč 21.149 KM, transfer Centru za socijalni rad 20.851 KM, transfer „Turističko razvojnoj agenciji“ Glamoč 9.750 KM, transfer nevladinim i omladinskim organizacijama 7.810 KM, transfer kulturnim i sportskim društвima 7.816 KM, transfer vjerskim zajednicama 5.395 KM, transfer Crvenom križu 4.217 KM itd.

Tekući transferi pojedincima se odnose na isplatu naknada za pretrpljenu štetu 60.000 KM, isplatu stipendija 25.900 KM i ostale transfere pojedincima (pomoć pojedincima) 12.769 KM.

Subvencije javnim preduzećima se odnose na transfer JP Komunalac Glamoč.

Tekući transferi drugim nivoima vlasti predstavljaju troškove rada općinske izborne komisije.

Odlukom o izvršenju budžeta za 2016. godinu je definisano da se tekući transferi realizuju „na osnovu projekta i programa koji budu izabrani od strane komisije po okončanom javnom pozivu za dodjelu istih na osnovu već usvojenih kriterija i realizacije istih dostavljenih na uvid“.

Provedenom revizijom smo utvrdili da, s izuzetkom isplate stipendija, tekući transferi nisu realizovani na osnovu javnog poziva i prethodno utvrđenih kriterija, kako je to Odlukom o izvršenju budžeta za 2016. godinu predviđeno.

Uvidom u pojedinačne odluke o odobravanju sredstava transfera je vidljivo da je znatan broj odluka donijet bez podnesenog pismenog zahtjeva. Na poziciji ostalih transfera pojedincima je iskazana isplata po ugovoru o djelu za „nabavku i ugradnju materijala kod dvije povratničke obitelji“ u iznosu 2.800 KM, bez dokaza da su spomenute aktivnosti i urađene. Na poziciji transfera Centru za socijalni rad iskazana je jednokratna pomoć odobrena od strane načelnika u iznosu 300 KM, a ne doznaka spomenutoj ustanovi. Na poziciji transfera kulturnim i sportskim društвima iskazan je rashod od 1.000 KM odobren NK Šator iz 2015. godine. Na poziciji subvencija javnim preduzećima iskazana je uplata 600 KM djelatnici JP komunalac, uz dato obrazloženje u zahtjevu da joj nisu isplaćene plaće u pomenutom preduzeću, kao i uplata fakture za nabavku materijala Nik trade Mrkonjić Grad u iznosu 4.143 KM koja je ispostavljena na Općinu. Rashodi na poziciji transfera „Narodnom univerzitetu“ Glamoč se najvećim dijelom odnose na isplatu neto plaća za dva uposlenika, po zaključenom sporazumu, obzirom da je pomenutoj ustanovi blokiran račun od strane Porezne uprave.

Preporuka:

- **Tekuće transfere realizovati na način propisan Odlukom o izvršenju budžeta usvojenom od strane Općinskog vijeća.**

6.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu 249.384 KM, a odnose se na rekonstrukciju i investiciono održavanje 232.084 KM (PDV za projekt izgradnje i rekonstrukcije vodovodne i kanalizacione mreže 139.755 KM, rekonstrukcija cesta 85.520 KM, ostale rekonstrukcije 6.809 KM) i nabavku motornog vozila u iznosu 17.300 KM.

Postupci odabira dobavljača za nabavku stalnih sredstava šire su obrazloženi u tački 7. Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

Prema objavljenom Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta Općine za 2016. godinu, iskazano je ostvarenje prihoda i primitaka u odnosu na rashode i izdatke, kako slijedi:

R. br..	Opis	Budžet za 2016. godinu	Izvršenje budžeta u 2016. godini	Izvršenje budžeta u 2015. godini	Index (4/3)
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	2.456.000	2.475.825	2.259.802	101
I 1.	Prihodi od poreza	924.100	1.000.190	973.805	108
I 2.	Neporezni prihodi	1.310.900	1.304.113	1.183.444	99
I 3.	Primljeni transferi i donacije	221.000	171.522	102.553	78
II	RASHODI	2.034.450	1.671.911	1.778.569	82
II 1.	Tekući rashodi	1.587.150	1.415.255	1.471.398	89
II 2.	Tekući transferi	417.300	256.656	307.171	62
II 3.	Kapitalni transferi	30.000	0	0	0
II 4.	Izdaci za kamate	0	0	0	0
II 5.	Tekuća rezerva	0	0		0
III	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) I – II	421.550	803.914	481.233	191
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2. – IV 1.)	424.550	249.384	227.935	59
IV 1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV 2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	424.550	249.384	227.935	59
V	UKUPAN SUFICIT (UKUPAN DEFICIT) III – IV	-3.000	554.530	253.298	0
VI	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (VI 1. – VI 2.)	0	0	0	0
VI 1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI 2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1. – VII 2.)	3.000	0	0	0
VII 1.	Primici od zaduživanja	100.000	0	0	0
VII 2.	Izdaci za otplate dugova	97.000	0	0	0
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	0	554.530	253.298	0

U revidiranoj godini je iskazan **tekući suficit** u iznosu 803.914 KM, obzirom da su prihodi ostvareni u iznosu 2.475.825 KM, a rashodi u iznosu 1.671.911 KM.

Ukupan suficit revidirane godine je iskazan u iznosu 554.530 KM, obzirom da su pored ostvarenog tekućeg suficita, iskazani izdaci za nabavku stalnih sredstava u iznosu 249.384 KM.

U finansijskim izvještajima je iskazano ostvarenje pozitivnog **ukupnog finansijskog rezultata** u iznosu 554.530 KM, koliko iznosi ukupni suficit, obzirom da nisu iskazani primici od zaduženja i izdaci za otplatu dugova.

Prema podacima iz bilansa stanja, na dan 31.12.2016. godine, ukupan neraspoređeni višak prihoda nad rashodima iznosi:

OPIS	31.12.2016.	31.12.2015.	Index
NERASPOREĐENI VIŠAK PRIHODA NAD RASHODIMA	905.213	387.631	234

Prema finansijskom iskazu „bilanca stanja“ na dan 31.12.2016. godine, iskazan je neraspoređeni višak prihoda nad rashodima (tzv. „akumulirani suficit“) u iznosu od 905.213 KM.

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i zalihe sitnog inventara

Gotovina, kratkoročna potraživanja, kratkoročni plasmani i zalihe sitnog inventara su iskazani u iznosu 717.342 KM, a odnose se na: kratkoročna potraživanja 620.565 KM, zalihe sitnog inventara 63.664 KM, kratkoročne plasmane 25.681 KM i novčana sredstva 7.432 KM.

Kratkoročna potraživanja se odnose na potraživanja za isporučene robe i usluge u iznosu 505.246 KM, ostala potraživanja 91.672 KM i potraživanja po kreditima datim krajnjim korisnicima 23.649 KM.

Potraživanja za isporučene robe i pružene usluge se odnose na zakup poljoprivrednog zemljišta i skladišnog prostora, a korisnicima se na osnovu zaključenih ugovora ispostavljaju fakture, koje se odnose na cijelu godinu.

Provedenom revizijom iskazanih potraživanja za isporučene robe i usluge utvrdili smo da se ne poduzimaju sve zakonom predviđene mjere s ciljem naplate potraživanja, što se manifestuje značajnim iznosom nenaplaćenih potraživanja, da se ne vode ažurne pomoćne evidencije potraživanja po ročnosti i potraživanja starija od šest mjeseci ne evidentiraju se na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, kako je to propisano članom 38. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, niti su sa kupcima provedena usaglašavanja iskazanih potraživanja ovjerenim konfirmacijama, kako je to članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.

Zbog svega navedenog ne možemo potvrditi realnost iskazanih potraživanja za isporučene robe i usluge u finansijskim izještajima za 2016. godinu.

Na poziciji ostalih potraživanja su iskazane akontacije plaća i naknada troškova uposlenih. Na zahtjev uposlenika Načelnik usmeno odobrava isplatu akontacije na tekući račun. Prilikom isplate plaće uposlenicima koji su podigli akontaciju se plaća ne isplaćuje, već se samo vrši knjiženje izdataka za plaću, a zatvaraju se potraživanja za isplaćene akontacije. Uvidom u karticu ostalih potraživanja je utvrđeno da je tokom revidirane godine na pomenuti način isplaćeno 326.376 KM akontacija, koja je zatvorena u iznosu 234.704 KM. Razlog za isplatu akontacija je dugotrajna blokada računa Općine i neredovita isplata plaća, što je šire obrazloženo u tački 8.1. Izještaja.

Uzimajući u obzir da sa isplatom akontacije ne plaćaju pripadajući porezi i doprinosi, provedenom revizijom je utvrđeno da nisu poštovane odredbe članka 11. Zakona o doprinosima.

Na poziciji potraživanja za kredite date krajnjim korisnicima su iskazana potraživanja od uposlenika za robe kupljene od strane Općine i ustupljene uposlenicima. Izmirenje ovih obaveza se vrši obustavama iz plaća uposlenika kojima su robe i nabavljene. Tokom revidirane godine je iskazano potraživanje po ovom osnovu 29.902 KM, koje je u toku godine zatvoreno u iznosu 6.253 KM. Obzirom da je početno stanje ovih potraživanja iznosilo 16.410 KM, navedeno ukazuje da se obaveze po robnim kreditima ne izmiruju u predviđenim rokovima.

Provedenom revizijom ne možemo potvrditi osnovanost kreditiranja uposlenika od strane Općine, obzirom da važećim zakonskim propisima navedenim u Kriterijima za reviziju ovog Izještaja nisu predviđene takve mogućnosti.

Zalihe sitnog inventara su iskazane u iznosu 63.664 KM, koliko je iznosilo i početno stanje.

Obzirom da prilikom prijema sitnog inventara isti nije knjigovodstveno evidentiran na odgovarajućoj poziciji ispravka vrijednosti, provedenom revizijom smo utvrdili da prilikom nabavke sitnog inventara nije postupljeno u skladu sa članom 43. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, koje Općina primjenjuje.

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu 25.681 KM, koliko je iskazano i početno stanje.

Tokom revizije nije dostavljena dokumentacija koja bi potvrđivala postojanje spomenutog plasmana.

Naknadno su data određena pojašnjenja u kojima se navodi da kratkoročni plasman predstavlja pozajmicu Općinskog načelnika. Općinski načelnik je u 2010. godini, zbog ozbiljnih zdravstvenih problema, hitno prebačen na višesedmično liječenje u KBC Banja Luka, kao i u Zagreb i Beograd, s tim da je sam morao snositi troškove liječenja. Za podmirenje troškova liječenja Načelnik je podigao pozajmicu, koju je u obavezi vratiti kada se normalizira stanje kod isplata plaća.

Općinsko vijeće nije bilo uključeno u aktivnosti odobravanja spomenute pozajmice.

Preporuke:

- *Pratiti potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih, u skladu sa članom 38. Računovodstvenih politika za Federalne budžetske korisnike i trezor.*
- *Slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru provesti usaglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, kako je to odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.*
- *Nabavku sitnog inventara knjigovodstveno evidentirati na način kako je to propisano članom 43. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.*
- *Osigurati dokumentaciju koja bi potvrdila osnovanost iskazanih kratkoročnih plasmana i poduzeti mјere s ciljem naplate istih.*

6.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izveštajima su iskazana stalna sredstva nabavne vrijednosti 7.883.105 KM, ispravke vrijednosti 2.121.344 KM i sadašnje vrijednosti 5.479.103 KM, dok su izvori stalnih sredstava iskazani u iznosu 3.568.652 KM.

Navedeno ukazuje da nije izvršeno usaglašavanje stanja sredstava sa izvorima sredstava za iznos od 1.910.451 KM.

Na poziciji „Sredstva u pripremi“ ne vodi se ulaganje u projekt „Rekonstrukcija i proširenje sistema vodosnabdijevanja Glamoč“, koji se finansira iz kreditnih sredstava, a čija je vrijednost prema okončanoj situaciji od 27.02.2017. godine 1.448.773 KM, o čemu je detaljnije obrazloženo u tački 7. Izveštaja.

Iako su i izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani u iznosu 249.384 KM, u finansijskim izveštajima nije iskazano povećanje stalnih sredstava.

Za navedeno je dato obrazloženje da će se plaćanje PDV-a za izgradnju i rekonstrukciju vodovodne i kanalizacione mreže u iznosu 139.755 KM iskazati u knjigovodstvenim evidencijama tek kada se za isti pribavi upotrebljena dozvola, a da izdaci za rekonstrukciju puteva u iznosu 85.520 KM u biti predstavljaju tekuće rashode, a ne investiciono ulaganje, kako je to budžetom planirano, obzirom da se odnosi na nasipanje lokalnih makadamskih puteva. Za iskazane izdatke za nabavku vozila u iznosu 17.300 KM, koji predstavljaju otplate troškova lizinga za vozilo nabavljeno tokom 2014. godine, dato je obrazloženje i prezentirana dokumentacija da je vozilo u cijelokupnom iznosu proknjiženo u trenutku nabavke.

Tokom revidirane godine iskazano je umanjenje nabavne vrijednosti stalnih sredstava za 228.483 KM i to u korist ispravke vrijednosti stalnih sredstava 177.656 KM, te storniranje u iznosu 50.828 KM na poziciji opreme.

Komisija za popis osnovnih sredstava i inventara je konstatovala da su u 2016. godini u cijelosti otplaćena tri prodata stana, a za sedam prodatih, za koje je ugovorena odgoda plaćanja, izvršena je djelimična otplata. Iako je komisija predložila isknjižavanje prodatih stanova iz knjigovodstvenih evidencija, isto nije učinjeno, što ima za posljedicu pogrešno iskazivanje stanja stalnih sredstava u finansijskim izveštajima.

Zbog svega navedenog, vrijednost stalnih sredstava nije pravilno, fer i istinito iskazana u knjigovodstvenim evidencijama.

Primljene uplate po osnovu prodatih stanova u iznosu od 34.490 KM iskazane su na poziciji ostalih prihoda od imovine, a ne na poziciji primitaka od prodaje stalnih sredstava, kako je to predviđeno odredbama člana 17. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.

Preporuke:

- *Izvršiti usklađivanje stanja sredstava sa stanjem izvora sredstava, kako je to predviđeno odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*
- *U cilju istinitog iskazivanja stanja sredstava u finansijskim izvještajima, nabavku i prodaju stalnih sredstava knjigovodstveno evidentirati na način propisan odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.*

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja .

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su iskazani u iznosu 2.005.238 KM, a odnose se na: obaveze prema zaposlenicima 638.759 KM, kratkoročna razgraničenja u iznosu 543.496 KM, kratkoročne kredite i zajmove 476.121 KM i kratkoročne tekuće obaveze 346.862 KM.

Obaveze prema zaposlenicima se odnose na obaveze neto plaće za period od 6., do 12. mjeseca 2016. godine u iznosu 230.263 KM, topni obrok za period od 6. do 12. mjeseca 2016. godine u iznosu 43.656 KM, doprinose na plaće za period od 9. do 12. mjeseca 2015. godine i za period od 6. do 12. mjeseca 2016. godine u iznosu 204.533 KM, doprinose iz plaće za period od 9. do 12. mjeseca 2015. godine i za period od 6. do 12. mjeseca 2016. godine u iznosu 68.291 KM, porez na dohodak za period od 9. do 12. mjeseca 2015. godine i za period od 6. do 12. mjeseca 2016. godine u iznosu 28.816 KM, obaveze prema Općinskoj izbornoj komisiji 15.772 KM, naknada općinskim vijećnicima 11.343 KM i naknada za ugovore o djelu i porez na naknade po ugovorima o djelu u iznosu 36.081 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana u iznosu 543.496 KM predstavljaju protustavku iskazanih potraživanja koja su u finansijskim izvještajima iskazana u iznosu od 620.585 KM, što znači da ista nisu usaglašena za 77.089 KM.

Kratkoročni krediti i zajmovi se odnose na obaveze po pozajmicama od „Roco Commerce“ d.o.o. Livno u iznosu od 100.000 KM od 28.12.2016. godine, pozajmica od „Poljoprivrednik“ d.o.o. Glamoč u iznosu 30.000 KM od 28.12.2016. godine i obaveze za poreze i doprinose za period 2002. do 2015. godine.

Kratkoročne tekuće obaveze predstavljaju obaveze prema dobavljačima.

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze nisu iskazane u finansijskim izvještajima za 2016. godinu.

Međutim, u postupku predmetne revizije utvrđili smo da nisu evidentirana dva dugoročna kredita.

Naime, tokom revizije je prezentiran ugovor o supsidijarnom kreditu između Vlade FBiH i Općine Glamoč od 30.06.2005. godine na iznos 161.986 KM (72.464 SDR) na rok od 20 godina, grace period osam godina i godišnjoj kamatnoj stopi od 2%, tako da otplata istog počinje 15.04.2013. godine i završava 15.10.2024. godine. Instrument osiguranja povrata kredita je garancija izdata od strane Kantona br. 10.

Ugovorom između Federalnog ministarstva finansija i Općine Glamoč od 03.07.2013. godine, Općini je odobren kredit u iznosu 1.502.077 KM (768.000 Eura) za finansiranje Podprojekta „Rekonstrukcija i proširenje sistema vodosnabdijevanja Glamoča“ sa rokom otplate 25 godina, grejs periodom šest godina i kamatnoj stopi po kojoj se FBiH zadužila kod ino kreditora. Instrument osiguranja povrata kredita predstavlja potpisanih i ovjerenih 19 bjanko mjenica u korist Federalnog ministarstva finansija.

U skladu sa odredbama Zakona o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH Općina je 23.01.2017. godine dostavila Federalnom ministarstvu finansija Izvještaj o stanju duga po kreditima na dan

31.12.2016. godine u kojem je iskazan kredit na iznos 161.986 KM, ali ne i obaveze po kreditu u iznosu 1.502.077 KM.

Iz naprijed navedenog proizilazi da dugoročne obaveze po osnovu kredita u ukupnom iznosu od 1.664.063 KM, bez uključenih obaveza za kamate, nisu iskazane u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima Općine.

Preporuke:

- *U cilju istinitog prezentovanja stanja u finansijskim izvještajima iskazati obaveze po kreditima u finansijskim evidencijama.*
- *U Izvještaju o stanju duga Federalnom ministarstvu finansija iskazati sve kreditne obaveze, kako je to predviđeno odredbama Zakona o dugu, zaduženju i garancijama u FBiH.*

6.2.5 Popis sredstava i obaveza

Rješenjima Načelnika od 09.12.2016. godine, imenovane su komisije za popis novčanih sredstava, osnovnih sredstava i sitnog inventara i obaveza i potraživanja.

Komisija za popis novčanih sredstava je izvršila popis, sačinila zapisnik, a načelnik je Odlukom od 11.01.2017. godine usvojio Izvještaj o izvršenom popisu.

Komisija za popis obaveza i potraživanja je u Izvještaju o popisu samo preuzela knjigovodstvene evidencije obaveze i potraživanja, bez provođenja procjena bilansnih pozicija. Načelnik je Odlukom o usvajanju Izvještaja o izvršenom popisu potraživanja i obaveza od 06.02.2017. godine prihvatio spomenuti izvještaj.

Komisija za popis osnovnih sredstava i inventara je izvršila popis stanova, građevinskih objekata (građevine, nekategorisani lokalni putovi), opremu i sitan inventar.

Općina je, na osnovu Odluke Općinskog vijeća od 31.03.2010. godine, u 2016. godini raspolažala sa 32 stana, čija je procijenjena nabavna vrijednost 743.910 KM, otpisana vrijednost 448.590 KM i sadašnja vrijednost 295.320 KM. Za spomenute stanove, kao dokaz vlasništva, Općina raspolaže posjedovnim listovima izdatim od strane Službe za stambeno komunalne poslove, obnovu i razvoj, geodetske, imovinsko pravne poslove i katastar nekretnina, ali ne sa zemljšno knjižnim izvadkom izdatim od strane nadležnog organa. Komisija je u Izvještaju predložila isknjižavanje sedam stanova koji su prodani i od strane kupaca u cijelosti plaćeni, ali isti nisu isknjiženi iz knjigovodstvenih evidencija. Po iskazu odgovorne osobe, kupci pomenutih stanova se nisu mogli uknjižiti kao vlasnici kupljenih stanova.

Popisom građevinskih objekata su popisani, pored objekata u vlasništvu Općine, nekategorisani putevi i imovina bivših privrednih subjekata koji su prestali postojati, a nemaju pravnih slijednika. Sadašnja vrijednost ove imovine je procijenjena na 5.534.226 KM.

Načelnik je 10.01.2017. godine donio Odluku o usvajanju izvještaja o popisu stalnih sredstava i inventara i Odluku o usvajanju prijedloga za otpis stalnih sredstava.

Obzirom da Općina ne raspolaže sa dokumentacijom koja bi potvrđivala da je imovina iskazana u finansijskim evidencijama doista njezino vlasništvo, kao i da nije provedena procjena iskazanih obaveza i potraživanja, provedenom revizijom smo utvrdili da nije proveden cjelovit popis imovine, obaveza i potraživanja, te samim tim niti je provedeno usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako je to propisano odredbama člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *Provedenim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, u skladu sa odredbama*

člana 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, člana 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i člana 67. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima, iskazani su ukupni novčani primici u iznosu od 2.475.825 KM i ukupne novčane isplate u iznosu od 2.471.184 KM, što je rezultiralo pozitivnim novčanim tokom u iznosu 4.641 KM. Stanje gotovine na početku godine je iskazano u iznosu 2.791 KM, dok je ista na kraju godine iznosila 7.432 KM.

Izvještaj o novčanom toku sačinjen je u skladu sa odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2016. godinu donesen je 22.04.2016. godine. Planom je predviđena nabavka usluga i radova u ukupnoj vrijednosti od 3.100.000 KM. Planirano je kreditno zaduženje Općine u iznosu od 2.000.000 KM, u svrhu izmirenja poreskih obaveza; izgradnja i sanacija 22 stambene jedinice na području Općine iz projekta Saudijskog fonda za razvoj (SFD) u vrijednosti od 500.000 KM i rekonstrukcija i proširenje sistema vodosnabdijevanja Glamoča, II faza, u vrijednosti od 600.000 KM.

Planom javnih nabavki samo su predviđene nabavke koje će se provoditi putem otvorenih postupaka, a nisu predviđene nabavke koje će se provoditi putem postupaka manjih vrijednosnih razreda (konkurenčkim zahtjevima i direktnim sporazumima). U Općini su smatrali da se nabavke putem ovih postupaka, shodno članu 17. stav 1. Zakona o javnim nabavkama, ne moraju planirati, već da se mogu realizovati na osnovu posebno donesenih odluka.

Općina, kao budžetski korisnik, nije sačinila plan nabavke stalnih sredstava i plan izdataka za kapitalne investicije, koji treba da su usklađeni sa finansijskim planom, kako je propisano članom 20. Zakona o budžetima u Federaciji BiH.

Općina nije donijela ni interni pravilnik o postupku direktnog sporazuma, što nije u skladu sa članom 90. Zakona o javnim nabavkama.

Plan nabavki u najvećem dijelu nije realizovan. Nije realizovano planirano kreditno zaduženje, zbog nedobivanja potrebne saglasnosti od kantonalnog ministarstva finansija, niti se pristupilo drugoj fazi rekonstrukcije i proširenja sistema vodosnabdijevanja Glamoča.

Prema prezentiranim podacima, u 2016. godini provedeno je devet postupaka javnih nabavki, na osnovu kojih je zaključeno 11 ugovora u ukupnoj vrijednosti od 780.133 KM⁹. Proveden je jedan otvoreni postupak (u dva Lot-a), na osnovu kojeg su dodijeljena dva ugovora u vrijednosti od 532.777 KM. Provedeno je i pet konkurenčkih zahtjeva, na osnovu kojih je dodijeljeno šest ugovora u vrijednosti od 233.418 KM, dok su tri ugovora u vrijednosti od 13.938 KM dodijeljena direktnim sporazumom.

Napominjemo, da prema prezentiranoj dokumentaciji i izjavama odgovornih lica u revidiranoj godini nije bilo žalbi ni na tendersku dokumentaciju, a ni na odluke o izboru najpovoljnijih ponuđača.

Revidirali smo postupke dodjele ugovora u ukupnoj vrijednosti od 773.004 KM, što predstavlja 99,09 % od ukupno zaključenih ugovora. Revidirali smo postupak dodjele ugovora otvorenim postupkom (u dva Lot-a) u vrijednosti od 532.777 KM, sve postupke dodjele ugovora putem konkurenčkih zahtjeva u vrijednosti 233.418 KM i jedan postupak dodjele ugovora direktnim sporazumom u vrijednosti od 6.809 KM.

Revidirali smo i dva postupka dodjele ugovora u 2015. godini, obzirom da su isti u najvećem dijelu i realizovani u revidiranoj godini. Radi se o ugovoru koji se odnosi na rekonstrukciju i proširenje sistema vodovoda u vrijednosti od 1.589.997 KM, koji je dodijeljen putem otvorenog postupka i ugovoru o

⁹ 780.133 KM⁹ - Sve iskazane vrijednosti postupaka javnih nabavki i iznosi ugovora su sa uključenim PDV.

zimskom održavanju ulica i puteva za 2015/2016. godinu, u vrijednosti od 85.615 KM, dodijeljenom na osnovu konkurentskog zahtjeva.

Obzirom da provedenom revizijom nismo utvrdili značajnije propuste i nepravilnosti, radi potpune informisanosti navodimo samo neke specifičnosti za pojedine postupke:

U postupku predmeta nabavke „**Rekonstrukcija i proširenje vodovodnog sistema u Općini Glamoč**“, koja je finansirana iz sredstava kredita Evropske investicijske banke (EIB), odobrenog Općini na period od 25 godina, uz grace period od šest godina, ponude dostavila četiri ponuđača. U postupku ocjenjivanja ponuda, komisija je utvrdila da dvije ponude nisu kvalifikovane, obzirom da nisu ispunili tražene uslove iz tenderske dokumentacije, radi čega su i odbačene kao nepotpune. Nije bilo žalbi. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač „Roco-Commerce“ d.o.o. Livno.

Uvidom u konačnu situaciju izvođača radova, utvrdili smo da su fakturisane količine i cijene izvršenih radova na rekonstrukciji vodovoda iste kao i u ponudi istog ponuđača i da nema razlika u odnosu na ponuđene cijene.

U predmetu nabavke „**Izgradnja 22 stambene jedinice iz Saudijskog fonda za razvoj**“ (Lot 1: Izgradnja sedam stambenih jedinica i Lot 2: sanacija/rekonstrukcija 15 stambenih jedinica), finansirane u okviru Projekta rekonstrukcije stambenog fonda – Saudijski fond za razvoj – SFD, tendersku dokumentaciju preuzeo je osam kandidata. Međutim, neovisno od toga, i za Lot 1 i za Lot 2 dostavljena je samo po jedna ponuda. Kao najpovoljniji za oba Lot-a, izabran je jedini ponuđač, „Progres-gradnja“ d.o.o. Banja Luka, sa kojim su zaključeni ugovori u vrijednosti od 206.738 KM i 326.039 KM.

Prema izjavama odgovornih lica, realizacija projekta, odnosno, ugovora još nije započela. Naime, ugovor od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH potpisani je tek 24.04.2017. godine. Navodno, problem je bio u povlačenju sredstava, obzirom da ista nisu bila operativna.

U postupcima dodjele ugovora putem konkurentskih zahtjeva, zahtjevi za dostavu ponuda upućivani su na adresu najmanje tri kandidata. U postupcima nabavke radova i usluga, pored lokalnog preduzeća „Kolo“ d.o.o. Glamoč, kojem su zahtjevi redovno dostavljeni, karakteristično je da ostali zahtjevi nisu upućivani na adresu preduzeća u najbliže mjesto (Livno), već su uglavnom upućivani u udaljenija mjesta (Mrkonjić Grad i Banja Luka). S druge strane, obzirom da su javni pozivi objavljeni, mogućnost za dostavljanje ponuda imali su i ostali zainteresirani ponuđači. Međutim, u slučajevima nabavke radova i usluga, čak ni svi kandidati kojima su upućeni zahtjevi nisu dostavljali svoje ponude. Mogući razlozi za nedovoljnu zainteresiranost ponuđača je činjenica što su Općini od 2009. godine, gotovo u kontinuitetu, bili blokirani računi od strane Porezne uprave, o čemu je šire konstatovano u tački 8.1 Izvještaja.

Ponude je uglavnom dostavljalo lokalno preduzeće „Kolo“ d.o.o. Glamoč, kojem su i dodjeljivani ugovori. Napominjemo da je po osnovu izvršenih radova i usluga, ovo preduzeće u 2016. godini ispostavilo fakture i situacije u ukupnom iznosu od 153.251 KM.

U predmetu nabavke „**Nabavka radova – sanacija i rekonstrukcija lokalnih makadamskih puteva na području Općine Glamoč**“, tendersku dokumentaciju preuzeo je šest kandidata. Dostavljene su samo dvije ponude, od kojih je jedna odbačena kao neprihvatljiva, iz razloga što taj ponuđač tendersku dokumentaciju nije preuzeo na propisani način, u sistemu „E-Nabavke“. Kao najpovoljniji izabran je ponuđač „Kolo“ d.o.o. Glamoč, čija je ponuda iznosila 90.418 KM.

Uvidom u račune - ispostavljene situacije izvođača radova, utvrdili smo da su fakturisane količine i cijene izvršenih radova na sanaciji i nasipanju lokalnih makadamskih puteva na području Općine Glamoč iste kao i u ponudi istog ponuđača i da nema razlika u odnosu na cijene, osim u slijedećem slučaju: Naime, računom broj: 35-09/16, od 28.12.2016. godine, fakturisani su izvršeni radovi na lokalnom putu R1001 – Balać, u dužini od 1,257 km, u vrijednosti od 11.200 KM, iako isti nisu ugovoren predmetnim ugovorom. Prema izjavama odgovornih, radilo se o izmjeni dionica, zbog velikih oštećenja na prvobitno ugovorenom dijelu puta. Radovi na novoj dionici izvršeni su po istim jediničnim cijenama za radove iz osnovnog ugovora.

I u ostalim slučajevima revidiranih postupaka utvrdili smo da su fakturisane količine i cijene isporučenih roba, izvršenih radova i usluga iste kao i u ponudama izabranih ponuđača.

U postupku predmetne revizije smo utvrdili da su u slijedećim slučajevima vršene nabavke bez primjene propisanih postupaka i bez provođenja propisanih procedura:

- 1) Nabavka goriva od dobavljača „Holdina“ d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti od 74.591 KM i
- 2) Nabavka lož ulja od dobavljača „Gas Petrol“ d.o.o., u vrijednosti od 28.946 KM.

Gorivo je nabavljano bez provođenja postupka javne nabavke, ali treba ukazati i na nedostatak konkurenčije, obzirom da je do prošle godine, na području Općine bila samo jedna benzinska pumpa.

Nabavka lož ulja za potrebe osnovne škole, kao i prethodnih godina, provedena je bez provođenja propisanih postupaka i procedura o javnim nabavkama.

Preporuke:

- **Planovi javnih nabavki treba da sadrže sve nabavke, u potpunosti usklađenim sa odobrenim budžetom, odnosno, finansijskim planom.**
- **Donijeti pravilnik o postupku direktnog sporazuma, shodno članu 90. Zakona o javnim nabavkama.**
- **Sve nabavke, uključujući i nabavke goriva i lož ulja, vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.**

8. OSTALI NALAZI

8.1 Problematika neizmirenih obaveza po osnovu poreza i doprinosa

U periodu od 2003. godine do 2009. godine, Općina je isplaćivala neto plaće uposlenima, a da pri tom nije uplaćivala, odnosno, izmirivala i obaveze po osnovu poreza i doprinosa. S tim u vezi, Porezna uprava FBiH je 2009. godine izvršila inspekcijski nadzor i po tom osnovu rješenjem od 26.11.2009. godine naložila uplatu osnovnog duga u iznosu od 1.015.698 KM i zateznih kamata u iznosu od 412.617 KM. Općina je izjavila žalbu na predmetno rješenje i tražila da se iznađe rješenje u vidu odgođenog plaćanja na 36 rata. Obzirom da izjavljena žalba nije odlagala izvršenje rješenja, Općina je pokrenula aktivnosti na kreditnom zaduženju kod komercijalnih banaka. Ove aktivnosti nisu realizovane iz razloga što Općina nije dobila garancije viših nivoa vlasti, koje je bilo uvjet za dobivanje kredita. U periodu od 2009. do oktobra 2010. godine, prilikom isplate plaća, izmirivane su i obaveze po osnovu poreza i doprinosa. Od tada, zbog teške finansijske situacije, Općina ponovo ne izmiruje obaveze po istom osnovu. Zbog svega navedenog, račun Općine bio je blokiran u periodu od 08.10.2014. godine do 21.07.2015. godine. U istom tom periodu izmiren je dug po navedenom osnovu u iznosu od 758.968 KM. Krajem 2015. godine, ponovo je blokiran račun Općine. Blokada je trajala do 21.04.2016. godine i u tom periodu prinudno je naplaćeno 498.560 KM osnovnog duga. Istoga dana sa Poreznom upravom FBiH zaključen je sporazum o plaćanju preostalih obaveza u ukupnom iznosu od 2.389.031 KM (880.469 KM osnovnog duga i 1.508.562 KM kamata), u šest rata, u iznosima od po 398.172 KM. I pored svega ovoga, Općina nije bila u mogućnosti da izmiruje ove obaveze. Dana, 15.11.2016. godina, Porezna uprava je upoznala Općinu sa mogućnošću rješavanja obaveza po osnovu javnih prihoda putem otpisa kamata, shodno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate na javne prihode¹⁰. Podsjekočemo, navedenim Zakonom propisano je da se „kamata koja je nastala po osnovu dospjelih, prijavljenih, a nenaplaćenih javnih prihoda sa stanjem na dan 31.12.2014. godine, otpisuje u visini propisanoj ovim zakonom, pod uvjetom da porezni obveznik svoje obaveze po osnovu glavnog duga izmiri najkasnije do 30.06.2017. godine“. Nakon stupanja na snagu navedenog zakona, Općina je izmirila obaveze u iznosu od 564.117 KM. Obzirom da nije bila u mogućnosti ni da redovno isplaćuje plaće uposlenicima, zaključno sa danom okončanja revizije (26.05.2017. godine), neizmirene obaveze po osnovu neto plaća (za razdoblje od 01.10.2016. do 30.04.2017. godine iskazane su u iznosu od 238.596 KM, porez i doprinosi za 2015. i 2016. godinu u iznosu od 346.121 KM i period od 01.01. do

¹⁰ "Sl.novine FBiH", br: 86/15

30.04.2017. godine u iznosu od 98.660 KM, što ukupno iznosi 683.377 KM. Do okončanja revizije od strane Porezne uprave FBiH nije dostavljeno rješenje o otpisu kamata, uz napomenu, da iste nisu ni evidentirane u poslovnim knjigama Općine.

8.2 Sudski sporovi

Prema prezentiranim podacima na dan 31.12.2016. godine je bilo jedno izvršno sudske rješenje protiv Općine u vrijednosti 59.253 KM, sudskim troškovima u iznosu 2.700 KM i zateznim kamatama u vrijednost 1.944 KM, koja su iskazana u finansijskim izvještajima.

Prema sačinjenom pregledu sudske postupaka koji se vode protiv Općine na dan 31.12.2016. godine, u toku je 16 postupaka, od čega se osam postupaka odnosi na naknadu štete i naplatu duga u iznosu 3.652.555 KM. Preostali pokrenuti sporovi se odnose na utvrđivanje prava vlasništva i ometanje posjeda i u slučaju nepovoljnog ishoda za Općinu nemaju, s izuzetkom sudske troškova, negativne finansijske učinke.

Istovremeno, Općina je na dan bilansiranja vodila 21 spor protiv trećih lica, s ciljem naplate komunalnih naknada u iznosu od 123.367 KM.

9. KOMENTAR

Općina je u ostavljenom roku dostavila Komentar na Nacrt Izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji Općine Glamoč za 2016. godinu, broj: 01-14-1-303-1/17, od 17.08.2017. godine, uz koji je priložena i određena dokumentacija. U predmetnom Komentaru date su manje primjedbe na pojedine navode u nalazu i šira pojašnjenja poslovnih događaja, koja su imala za posljedicu konstatovane propuste i nepravilnosti. Prihvatali smo dokumentaciono opravdane navode i sve što je imalo realnu osnovu inkorporirali u konačan Izvještaj.

Rukovodilac Sektora
za finansijsku reviziju

Sead Čorbo, dipl.oec.

Tim
za reviziju:

Sead Čorbo, dipl.oec.- vođa tima

Danko Buhač, dipl.oec.- član tima

Aida Jogić, dipl.oec.- član tima

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu						
Naziv institucije: Općina Glamoč						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	2.456.000	2.475.825	2.259.802	19.825	100,80	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	924.100	1.000.190	973.805	76.090	108,23	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	50	0	19	-50	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	50	0	19	-50	0	
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu						
3. Porezi na platu i radnu snagu	32.200	13.979	37.229	-18.221	43,41	
4. Porez na imovinu	10.700	33.182	10.821	22.482	310,11	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	650	0	547	-650	0	
6. Porez na dohodak	76.600	138.457	79.125	61.857	180,75	
7. Prihodi od indirektnih poreza	795.700	802.195	837.128	6.495	100,81	
8. Ostali porezi	8.200	12.377	8.936	4.177	150,93	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	1.310.900	1.304.113	1.183.444	-6.787	99,48	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	249.010	197.135	233.851	-51.875	79,16	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	207.000	147.837	173.044	-59.163	71,41	
Ostali prihodi od imovine	42.010	49.298	60.807	7.288	117,34	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	1.061.890	1.105.722	949.593	43.832	104,12	
Administrativne takse	53.000	72.280	52.992	19.280	136,37	
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse	39.600	25.355	31.952	-14.245	64,02	
Ostale budžetske naknade i takse	805.000	835.014	838.094	30.014	103,72	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	25.290	33.319	26.555	8.029	131,74	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)						
Neplanirane uplate –prihodi	139.000	139.754	0	754	100,54	
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi	0	1.256	0	1.256	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	221.000	171.522	102.553	-49.478	77,61	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	219.000	171.522	101.353	-47.478	78,32	
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije	2.000	0	1.200	-2.000	0	

	II. RASHODI (od 1 do 7)	2.034.450	1.671.911	1.778.569	-362.539	82,18
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	767.130	717.240	765.765	-49.890	93,49
	Bruto plate i naknade plata	677.630	639.123	675.725	-38.507	94,31
	Naknade troškova zaposlenih	89.500	78.117	90.040	-11.383	87,28
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	71.220	67.713	71.072	-3.507	95,07
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	748.800	630.302	634.561	-118.498	84,17
	Putni troškovi	13.400	7.460	11.478	-5.940	55,67
	Izdaci za energiju	81.000	82.475	86.292	1.475	101,82
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	36.900	31.240	38.951	-5.660	84,66
	Nabavka materijala i sitnog inventara	16.250	8.407	12.009	-7.843	51,73
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	81.500	76.137	78.518	-5.363	93,41
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	0	1.200	0	1.200	0
	Izdaci za tekuće održavanje	160.000	132.032	143.174	-27.968	82,52
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	4.750	4.005	4.561	745	84,30
	Ugovorene i druge posebne usluge	355.000	287.346	259.578	-67.654	80,94
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	417.300	256.656	307.171	-160.644	61,50
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	42.000	21.641	31.554	-20.359	51,52
	Tekući transferi pojedincima	100.300	98.669	109.261	-1.631	98,37
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	219.000	106.523	148.402	-112.477	48,64
	Subvencije javnim preduzećima	33.000	29.823	17.954	-3.177	90,37
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	23.000	0	0	-23.000	0
5.	Kapitalni transferi	30.000	0	0	-30.000	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	30.000	0	0	-30.000	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	421.550	803.914	481.233	382.364	190,70
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	0	0	0	0	0
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	424.550	249.384	227.935	-175.166	58,74
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	42.300	17.300	19.991	-25.000	40,89
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	382.250	232.084	169.881	-150.166	60,71
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	424.550	249.384	227.935	-175.166	58,70
	A. NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-3.000	554.530	253.298	557.530	
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	0	0	0	0	0
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0

Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2. Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
Pozajmljivanje u inostranstvo					
B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	0
V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	0	0	0	0	0
1. Primici od zaduživanja	100.000	0	0	-100.000	0
Primici od dugoročnog zaduživanja					
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja					
Primici od kratkoročnog zaduživanja	100.000	0	0	-100.000	0
Zajmovi primljeni kroz Državu					
Primici od inostranog zaduživanja					
Primici od domaćeg zaduživanja	100.000	0	0	-100.000	0
2. Izdaci za otplate dugova	97.000	0	0	-97.000	0
Otplate dugova primljenih kroz Državu					
Vanjske otplate					
Otplate domaćeg pozajmljivanja					
Otplate unutarnjeg duga	97.000	0	0	-97.000	0
Otplate duga po izdatim garancijama					
Otkup duga					
C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	3.000	0	0	-3.000	
UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	554.530	253.298	554.530	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu odobrilo dana 28.02.2017. godine

Načelnik

Radovan Marković

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine				
Naziv institucije: Općina Glamoč				
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	717.341	613.485	116,92	
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	7.432	2.791	266,32	
2.Vrijednosni papiri				
3.Kratkoročna potraživanja	620.565	521.349	119,03	
4.Kratkoročni plasmani	25.681	25.681	100,00	
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
6.Zalihe materijala i robe				
7.Zalihe sitnog inventara	63.664	63.664	100,00	
8.Kratkoročna razgraničenja				
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	5.761.761	5.990.244	96,18	
9.Stalna sredstva	7.883.105	7.933.933	99,35	
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	2.121.344	1.943.689	109,14	
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	5.761.761	5.990.244	96,18	
12.Dugoročni plasmani				
13.Ispравка vrijednosti dugoročnih plasmana				
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15.Vrijednosni papiri				
16.Ispравка vrijednosti vrijednosnih papira				
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18.Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	6.479.103	6.603.729	98,11	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.005.238	2.436.263	98,11	
19.Kratkoročne tekuće obaveze	346.862	358.884	96,65	
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	476.121	1.274.247	37,36	
22.Obaveze prema zaposlenicima	638.759	338.587	188,65	
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24.Kratkoročna razgraničenja	543.496	464.545	116,99	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0	
25.Dugoročni krediti i zajmovi				
26.Ostale dugoročne obaveze				
27.Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	4.473.865	4.167.466	107,35	
28.Izvori stalnih sredstava	3.568.652	3.779.835	94,41	
29.Ostali izvori sredstava				
30.Izvori sredstava rezervi				
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	905.213	387.631	233,52	
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	6.479.103	6.603.729	98,11	

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo 28.02.2017. godine.

Načelnik
Radovan Marković

Izvještaj o novčanim tokovima

Period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine

Naziv institucije: Općina Glamoč

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
I NOVČANI PRIMICI		
1	Prihodi (od 2 do 6)	2.475.825
2	Prihodi od poreza	1.000.190
3	Neporezni prihodi	1.302.857
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	171.522
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	1.256
7	Kapitalni primici i transferi (8)	0
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	0
9	Finansiranje (od 10 do 12)	0
10	Primici od finansijske imovine	00
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	0
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.475.825
14	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.293.674
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	490.059
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	50.900
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	435.275
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	317.440
20	Kapitalni transferi	0
21	Izdaci za kamate	0
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	249.384
23	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	249.384
24	Finansiranje (25 + 26)	928.126
25	Izdaci za finansijsku imovinu	0
26	Izdaci za otplate dugova	928.126
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.471.184
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	4.641
29	SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE	2.791
	SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28 + 29)	7.432

Rukovodstvo je Izvještaj o novčanim tokovima za period izvještavanja od 01.01. do 31.12.2016. godine odobrilo 28.02.2017. godine.

Načelnik
Radovan Marković